

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку
18.05.2022 № 47

ВИСНОВОК

НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ, РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

до проекту закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов провадження господарської діяльності в період воєнного (надзвичайного) стану в Україні»,
реєстраційний номер 7331 від 29.04.2022

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов провадження господарської діяльності в період воєнного (надзвичайного) стану в Україні», реєстраційний номер 7331 від 29.04.2022 (далі – законопроект), розроблений, як зазначено у пояснювальній записці до нього, з метою спрощення вимог до запровадження господарської діяльності в період воєнного (надзвичайного) стану в Україні.

Законопроектом пропонується встановити, що суб'єкти господарювання набуватимуть права на провадження окремих видів господарської діяльності у період воєнного (надзвичайного) стану на підставі подання до відповідних органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг, декларації про провадження господарської діяльності без отримання документів дозвільного характеру, ліцензій або інших результатів надання публічних послуг, одержання яких передбачено законодавством. При цьому законопроектом, зокрема, передбачається покладання обов'язків для органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) формувати та вести відповідні реєстри поданих декларацій та розміщувати їх на своїх офіційних вебсайтах.

За результатами опрацювання вказаного законопроекту Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (далі – НКЕК), вирішила висловити позицію про **доцільність його прийняття із такими зауваженнями та пропозиціями.**

1. Правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними

послугами визначає Закон України «Про електронні комунікації» (далі – Закон).

При цьому, слід враховувати, що ліцензування діяльності у сфері телекомунікацій припинено з 25.12.2019 з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню».

Відповідно до частини другої статті 16 Закону суб'єкти господарювання, які мають намір здійснювати господарську діяльність як постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, повинні протягом місяця від початку такої діяльності надіслати до регуляторного органу повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій (далі – повідомлення).

Подальше здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій без подання повідомлення забороняється.

Інформація, що подається у повідомленні, визначена Законом.

Статтею 17 Закону встановлено, що НКЕК веде реєстр постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг (далі – Реєстр).

Відповідно до частини другої цієї статті Реєстр містить, зокрема, інформацію, зазначену в повідомленні, яка складає основну частину реєстру та забезпечує його наповнення.

При цьому, засади загальної авторизації шляхом подання повідомлення про початок здійснення діяльності в повній мірі відповідають засадам подання декларації про провадження господарської діяльності без отримання документів дозвільного характеру, про які йдеться у законопроекті. Тобто Закон вже встановив повідомний принцип для початку здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій, у зв'язку з чим подання повідомлення до реєстру не є отриманням документу дозвільного характеру.

Аналогічна процедура встановлена щодо внесення інформації до єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку, який НКЕК веде відповідно до пункту 1 частини шостої статті 8 Закону України «Про поштовий зв'язок» та підпункту «а» пункту 23 частини четвертої статті 4 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку».

Перелік відомостей, які вносяться до декларації про провадження господарської діяльності, передбачені додатком 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 року № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану», не містить повної інформації для ведення цих реєстрів.

Таким чином, подання повідомлення для початку здійснення господарської діяльності у сфері електронних комунікацій та поштового зв'язку відповідає принципу декларування, оскільки здійснюється на засадах загальної авторизації, а тому не потребує отримання дозвільних документів та заміщення іншим декларуванням.

При цьому, слід зазначити що засади загальної авторизації для початку здійснення господарської діяльності у таких сферах відповідають основним принципам, закладеним, зокрема, у Директиві Європейського Парламенту і Ради ЄС 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій, а також у Директиві Європейського Парламенту та Ради ЄС 97/67 від 15.12.1997 про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг Співтовариства та покращення якості обслуговування про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг.

2. Відповідно до статті 3 Господарського кодексу України під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері **суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.**

Таким чином **господарською діяльністю** у визначених законами України «Про електронні комунікації», «Про поштовий зв'язок» сферах є саме **діяльність з надання відповідних послуг: електронних комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку**, яка наразі уже здійснюється за декларативним принципом відповідного до цих законів та додаткового врегулювання на законодавчому рівні не потребує.

Користування радіочастотним спектром не є господарською діяльністю, що підтверджується, зокрема, Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», який не передбачає дозвільних документів щодо користування спектром, оскільки користування спектром не призводить до виготовлення та реалізації продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність, а лише передбачає розповсюдження електромагнітної енергії в навколишній простір у межах виділеного діапазону (смуги) радіочастот.

Аналогічну позицію також висловлено в експертних висновках департаменту з питань інфраструктури та технічного регулювання Кабінету Міністрів України та Державної регуляторної служби України.

Враховуючи зазначене, з метою чіткого та однозначного розуміння особами, які мають намір здійснювати (здійснюють) господарську діяльність відповідно до законів України «Про електронні комунікації», «Про поштовий зв'язок», пропонуємо пункт 1 розділу II «Прикінцеві положення» доповнити новим абзацом такого змісту:

«Дія цього Закону не поширюються на відносини у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку.»